

Het onderzoek van de notaris bij uw testament

U gaat binnenkort naar de notaris voor het opstellen van een testament. In deze folder leest u hoe de notaris te werk gaat en waarom hij of zij bepaalde zaken onderzoekt.

Verplichte controles door de notaris

De notaris is verplicht bepaalde controles te doen voordat hij of zij een testament voor u kan maken. De notaris controleert uw identiteit, uw wilsbekwaamheid en of u zich vrij voelt om in uw testament te regelen wat u zelf wil.

Wat is wilsbekwaamheid?

U bent wilsbekwaam als u zelfstandig een beslissing kan nemen en de gevolgen van die beslissing overziet. Of u wilsbekwaam bent, kan per situatie verschillen. Gaat het om iets eenvoudigs, dan bent u eerder in staat dat te overzien dan wanneer het gaat om iets heel ingewikkelds. Voor de notaris bent u wilsbekwaam als u begrijpt wat u gaat regelen met het testament en u de gevolgen hiervan voor uw nabestaanden overziet.

Waarom onderzoekt de notaris uw wilsbekwaamheid?

Dat onderzoek is nodig omdat een testament van iemand die niet wilsbekwaam is, nietig is. 'Nietig' betekent dat de regelingen in het testament niet geldig zijn. Uw wensen in het testament kunnen dan niet worden uitgevoerd. De notaris onderzoekt uw wilsbekwaamheid dus ook in uw belang.

Hoe onderzoekt de notaris dat?

De notaris vraagt u altijd wat u wilt regelen in uw testament en waarom. Het is belangrijk dat u dit in eigen woorden kunt vertellen. De notaris vraagt ook naar uw persoonlijke situatie om een goed beeld te krijgen van wat er in uw testament moet worden opgenomen. Is het snel duidelijk dat er geen enkele reden is om aan uw wilsbekwaamheid te twijfelen, dan merkt u van dat onderzoek waarschijnlijk niets.

Soms is er aanleiding om meer aandacht te besteden aan dat onderzoek. Als u niet meer zelfstandig woont bijvoorbeeld of omdat u ziek bent. Medicijngebruik of rouw kunnen ook (tijdelijk) van invloed zijn op uw wilsbekwaamheid. De notaris wil zeker weten dat u in staat bent om alles goed te begrijpen. Al die vragen of het herhalen van een vraag, geeft u misschien wel het gevoel dat de notaris u niet serieus neemt. Dat is zeker niet het geval. De notaris neemt zijn taak om voor u een passend en geldig testament te maken heel serieus.

Wanneer schakelt de notaris een arts in?

Het kan zijn dat de notaris na een gesprek met u twijfelt of u alles voldoende overziet. Of dat u een ziekte heeft die van invloed kan zijn op uw wilsbekwaamheid. In die gevallen kan de notaris een gespecialiseerde en onafhankelijk arts inschakelen. Deze arts krijgt de opdracht te onderzoeken of u wilsbekwaam bent om een testament te laten opstellen. Voor dit onderzoek door een arts is uw toestemming nodig. De kosten zijn voor uw rekening. Vindt de notaris dat het oordeel van een arts echt nodig is, maar geeft u daar geen toestemming voor, dan mag de notaris geen akte voor u maken.

Bent u wilsbekwaam, maar is er ruzie binnen uw familie of verwacht u die? Of denkt u dat er mensen in uw omgeving zijn die twifelen aan uw wilsbekwaamheid? Dan kan het nuttig zijn toch een arts te vragen. Het onderzoek van een arts kan die twijfels wegnemen en ruzies voorkomen. U kiest dan zelf voor extra zekerheid voor uw erfgenamen.

Is iemand met dementie altijd wilsonbekwaam?

De diagnose dementie wil niet meteen zeggen dat u wilsonbekwaam bent. Zeker wanneer de dementie zich nog in het beginstadium bevindt. Iemand met dementie verliest vaak geleidelijk de bekwaamheid om zelf alle beslissingen te nemen. Rekenen en omgaan met geld wordt bijvoorbeeld lastiger. Of opkomen voor uw eigen belangen. Het hangt van de aard van de beslissing af of iemand nog wilsbekwaam is of niet. Zo kan iemand nog prima in staat zijn om te bepalen welk verpleeghuis de voorkeur heeft of wat hij of zij vanavond wil eten. Dat wil niet zeggen dat iemand ook wilsbekwaam is als het gaat om het testament. De kans is groot dat de notaris in dit geval een onafhankelijk arts inschakelt.

Wat onderzoekt de notaris nog meer?

Als u het fijn vindt mag u iemand meenemen naar de notaris. Zo voelt u zich misschien wat meer op uw gemak. De notaris zal altijd wel ook alleen met u willen praten. Uw vriend of familielid gaat dan naar de wachtkamer. De notaris stelt vragen om te controleren of u zich helemaal vrij voelt om te regelen wat u wil. Dat betekent dat u geen druk of dwang voelt van naasten om zaken op een bepaalde manier te regelen. Ook hier geldt dat de notaris doorvraagt bij twijfel.

Wat u met de notaris bespreekt, blijft altijd vertrouwelijk. Weet dat de notaris altijd handelt in uw belang. Het is uw testament en alleen wat u zelf wil, wordt daarin vastgelegd. U hoeft daarover aan niemand verantwoording af te leggen, ook niet aan uw toekomstige erfgenamen. Bij ondertekening van het testament bent u altijd alleen met de notaris.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de notaris waarmee u een afspraak heeft gemaakt. Tip: Gebruik de checklist testament om alvast zelf na te denken wat u wilt regelen in het testament. Het is een goede voorbereiding op het gesprek met de notaris. Meer informatie vindt u op www.notaris.nl/testament.

Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie